

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

»Danica« izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako bi bil petek praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj LII.

V Ljubljani, 10. februvarija 1899.

List 6.

Češčena si Marija.

(Speval F. S. Finžgar.)

Milosti polna!

Zavist je grda premotila vraga,
Da sklenil je pregovoriti Evo.
In ko je zmotil bil jezično revo,
Adamu tudi žena v greh pomaga.

Tedaj izginila je milost blaga!
Nazaj ne zvabi žezlo je kraljevo,
Prerokov tožno petje je ničevo,
Zastorj je Izraela suznja sraga.

Še-le iz Jésejeve korenine
Pognala kasno tista je mladika.
Pred katero solnce v zlatem svitu gine.

Tako je Ona v milosti velika,
Da zemlje vse prekaša hčere, sine:
V svetosti angel se ji vsak umika.

Govor,

ki ga je imel o Viktor Kolb,*)

rektor vseučilišča v Inomostu dne 27. decembra 1898

o priliki cesarske slavnosti,

o neveri in njenih nasledkih.

Odlična družba!

„Je-li žalje je-li veselje, kar nam oznanuje njegova beseda?“ Tako vprašuje dvomeči kor v

*) Viktor Kolb je kranjski duhovščini znan mož. Mojstersko fej je vodil nekaterekrat duhovne vaje v Alojzijevisči. Tudi Alojznikom-dijakom jih je eakrat imel. Ponudil se jim je ob tisti priliki spovednika: ker govori tudi česki. Za 2 leti potem je obiskal hišnega vodijo. Želel je videti gojencev, ki so se mu bili zelo priljubili. Vodija ga pelje med nje. Dvignejo se ob prihodu s sedežev in ljubo se mu nasmelne njih veliko število. »Torej me še poznajo!« — nekako presenečen dé vodiji. »Nepokvarjen mladenič ne pozabi njih, ki mu dobrega želé« — je bil vodijev odgovor. Bil je oveseljen. Poslovil se je na to hiteč do Trsta, kamor ga je za postne govore naprosil škof Glavina, ki živi sedaj kot nadškof v pokoji. — Čuditi se ni, da je isto tako duhoviti kakor simpatični učenjak in govornik o. Viktor Kolb, primeroma še mladosten, kot rektor postavljen sedaj sredi med odraslo mladino. Saj tako ljubi mladino.

„Danica“ je za sedaj 20 let
Ali naj mahajsko tovrstne 2
Vred.

Ataliji Rasinovi, ko sluša besede prerokove. Je-li žalje ali veselje, to kar naj vam danes oznanuje moja beseda, tako smem tudi jaz danes vprašati vas odlične zborovalce?

Zbrali smo se k carski slavnosti v teh krasnih prostorih glavnega mesta carsko-zveste Tirolske; govorim naj slavnostni govor, kje naj iščem predmeta svojemu govoru? Ali ne biva v krasnih dvoranah cesarske palače na Dunaju, obdan od vladarjev, ki so došli od juga in severa svoje čestitke združiti s čestitanjem velikašev cesarstva našega in milijonov zvestih podanikov? Mar se ne razprostira pred mojimi očmi morje lučic bliščobe in sijaja, kakor ga je svet redkokrat videl? Ali ne čujem zvonov sv. Štefana cerkve, ki odjek človeških glasov raznašajo po zraku?

Poglejte, vi se motite! Ta glava, kateri moje besede veljajo, ne nosi več krone. Ugasnil je blišč diademov, ki so jo kinčali, ona ne sliši šumenja veselih pesmi, njeno oko ne vidi blišča svitlobe; v noči in temi je ta glava položena k počitku — to je cesarica Elizabeta.

Kje naj jo iščem? Temna so okna v cesarski palači. Hitim skozi dvorane, vse je prazno, koder je bivala. — Užaljene stene, prostorne dvorane so tako ostrmele ter vprašajo: „Kam je šla? Me smo jo videle v mladostni lepoti in blišču tolikrat hoditi v dolgih letih; videle smo jo tudi dostikrat jokajočo in v britkostih molečo, me smo z njo delile veselje in žalost toliko let. Kam je vendar šla in se več ne vrača?“

Hitim v kapelo; dvorna kapela zna blagor in žal cesarske hiše. Tam stoji v resnobi in v tihem krasu veliki oltar in ko bi mogel govoriti, bi nam rekel: Vi iščete cesarico! Nje same nisem

videl, odkar je odhajala. Videl sem pa rakev, katero so prinesli o polnoči in za rakvijo stopal je cesar v žalosti vtopljen, kakor nikoli poprej, in tik njega dve gospe (Gizela in Valerija), ki ste glasno jokali. Znani so mi bili glasovi iz njunih otroških let; tako hudo je bilo, da so se sočutja ti kameni tresli. Tu sem pač uvidel, da je bila to cesarica. Dve noči sem čuval pri rakvi, katero so potem odnesli, kakor so nekdanj proč nesli njenega sinu; radi katerega je ona žalovala v materni boilesti — pojdite k njemu, tam jo bočete naši.“

Na mokarskem trgu stoji priprosta cerkev in kapucinski samostan, tam počivajo umrli udje cesarske hiše. V samski rakvi počival je nekdo — bil je cesarjev brat, ki je sam spal v miru po hudem boju po sovražniku umorjen — z grozno smrtno rano. Deset let je, kar so položili k temu prvemu mrtvecu drugega; ta je bil cesarski sin s silno smrtno rano na glavi. Zdaj je prišla tretja rakev, to je bila deželna mati — cesarjeva soproga, tudi ona počiva ondi smrtno ranjena v svojem blagem, plemenitem srcu.

Tu častiti zborovalci: smo pri cilju, to naj bo predmet, katerega naj slavim o priliki cesarjevega jubileja; — kajti tudi tej pokojnici velja carska jubilejna slavnost — žalni trakovi ovijajo se okoli vseh zastav, pri njenem mrtvaškem sprevedu se je razodel poslednjič v tem jubilejnem letu sijaj in bliščoba cesarske hiše.

Stopimo tedaj bliže s spoštovanjem. — Ona, ki tu v temi in samoti leži, kliče se Elizabeta, hči bavarska iz prejasnega rodu. Stopila je v Avstrijo kakor vladarica. Kako vznesno, veličastno odprl se jej je svet takrat, ko jo je nje cesarski ženin peljal po višnjevi Donavi skozi blagoslovljene dežele v carsko mesto dunajsko, kjer so se ji Dunajčanje spoštljivo vklanjali. Nje ime slovelo je na vseh ustnicah; njena podoba je bila videti na vsakem kraju v mestu in na deželi, v borni koči, kakor v dragi palači, nje podoba, kot deželne matere, vtisnjena v več milijonov udanih src.

Kaj je še trebalo k popolni sreči, tam kjer so mladost, visokost, veličanstvo bogastvo in oblast, zvestoba in ljubezen venčale kronano glavo? In ko je grom topov odmeval s tirolskih snežnikov doli do kotorskih sivih skal, ko se je od českih gora do Milana glas širil, da je cesarju sin — prestolonaslednik rojen; tedaj je solnce materine sreče stalo na vrhuncu ter obetalo lepo in pozno večerno zarijo.

Pa vsa drugačna osoda ji je bila odločena! — Leta so prišla in minula; prišel je dan, in in po dvorni palači stopala je gospa užaljena,

bledega obraza in medlih oči. — To je bila ista gospa, ista mati, — ki potrta bolečin tje gre, da zadnjikrat vidi mrtvo obličje svojega sinu, svojega Rudolfa. Ona se ne zgrudi v tej najbitkejši uri, ona tolaži krvavečo očetovo srce. Preživela je tiste dni; pa rana, ki jo ji je tista ura prizadela, se ni več hotela zaceliti.

Pesnik Berger jej poklada v usta besede:

Kot sem pokončno se takrat vravnala,
Ko pila mi predrla je srce —
Tako s predrtim srcem sem stopala
Med vami bila dolga leta že.

In po pravici razlaga njeno poznejše življenje tako-le:

Brezmirno sem hitévala od tam do tod.
Po svetu trudna sem ubežnica bila —
Od proda pa do proda me je nosil brod.
To domotožje mi bilo je do neba.

Švicarska dežela je najbolje mikala to gospo utrujeno, ranjenega srca, bolešno in postarano. Tudi to leto je šla tja. V Išlo se je poslovila od soproga in ljubljene hčere: „Na svidenje, na veselo, srečno svidenje.“

Pa ni bilo več svidenja tu na zemlji.

V drobu, v osrčju človeške družbe deluje temna skrivnostna moč, skrivnost hudobije, obnaša se kakor opravičena mej narodi. In podlegajo narodi jej onemogli, brezmožni, breznačajni, svesti si svoje krivde in sluteči zaslužno kazen in pokorjenje. Ta skrivnost hudobije je ateizem, brezverstvo — boj zoper Boga in anarhizem — boj zoper človeško družbo.

Leta 1894 bil je anarhist Vaillant pred porotnike v Parizu postavljen. Vrgel je bil namreč bombo v francosko zbornico. Ko so ga obsodili bral je sledeči zagovor: „Vi, mali atomi svetovne materije, vi si prisvajate pravico me soditi, jaz se ne morem zdržati smeha radi take vaše domišljije. Kaj pač pomeni Vaša sodba v večnem metežu svetovnih sil? Vse sile ne bodo zadržavale Reclusa, Darvina, Spencerja in Miraboa v napredku? — Jaz sem svoje nasprotnike ranil v boju zoper družbo?“

Anarhist Vaillant pripoznava, da je ves navdušen idej ali nazorov Darwinovih, Spencerjevih in Reclusovih pričel boj zoper družbo — in meče bombo v francosko zbornico! Grozno izpovedanje!

Obsodili so nesrečnega, ki je izvajal posledice iz Darwinovih ukov; ali ti uki pa se še vedno razlagajo na nekterih stolicah. Svet obožava može, ki take uke uče in širijo. Mladina moderne Evrope jim je izročena v pouk. In mej tem ko ti učenjaki izpodkopavajo temelj družbi, daje jim ta družba častne naslove, mastne plače in odlike

vsake vrste. To nasprotje človeškega duha je pač velika uganjka.

Evrope je groza pred anarhizmom, ki bombe meče, pa vendar občuduje može, ki uče anarhizem. Kajti ako najvišjo oblast napadaš, ako Boga tajiš, ako vse le slepi igri usode pripisuješ, odkod imaš potem pravico, zagovarjati še kako postavo in oblast na zemlji? Kdor ne pozna več večnosti, ne prisvoja plačila čednosti in ne kazni, kako more tak postaviti meje zločinstvu?

„Vi mali atomi svetovne materije, rekel je učenec Darwinov anarhist Vaillant, vi si prisvajate pravico soditi me. Jaz se ne morem zdržati smehu, kaj pomeni vaš izrek v večnem gibanju kozmičnih moči?“ Mar ni to doslednost? Doslednost iz naukov, kakor se razlagajo povsodi na visokih šolah v Evropi? Kaj je cinični anarhizem djanja drugega nego po kazniškem pravu prepovedana a neupogljiva posledica iz onega uradno in postavno varovanega plačanega in občudovanega znanstvenega anarhizma na visokih katedrih? „Vse oblasti 18. stoletja niso mogle zabraniti zmage nazorov Volterovih in Diderotovih. Te oblasti sedanjega veka ne bodo mogle zadržati v napredku Spencerja, Reclusa, Darvina“, tako je govoril zločinec pariški leta 1894. In sedaj le štiri leta potem. Država v solzah, svet groze odrvenel mu spričuje, da je resnico govoril. Za boj zoper družbo se je Vaillant zarotil, brez osebne sovraštva, brez osebne žaljenja vrgel je bombo v sredino svojih sodržavljanov, katerih ni poznal, katerih večinoma še ni videl. — V boj zoper družbo pride drug učenec in pristaš istega javno in povsod razglašena uka bogotajstva v Genevo. On hoče moriti, moriti brez osebne sovraštva, brez osebne jeze, le iz sovraštva do družbe, kakor je sam rekel „iz maščevanja za svoje življenje“. Koga hoče umoriti? Tega sam ne ve, to mu je vse jedno. Umor mora biti, ki naj zadene načelnike družbe, ki naj svet polni z grozo. Kdo naj pade? Kak bol bode pouzročil? Koliko neusahljivih solz? To mu je deveta briga. On sovraži družbo, človečanstvo, bori se zoper človeško družbo.

Tu pride memo gospa v temni obleki, bledega žalostnega obličja. Iz teh oči odseva težek, nepozabljiv bol, potrpljenje in dobrotljivost.

Zdaj strepeta njegovo srce — on jo hoče umoriti. Umoriti! pa slabo žensko? In vendar hoče to, kajti ona je cesarica. Je-li koga žalila? Ona mora umreti, ker je cesarica. Tako boleha in postarana? pa mora umreti ker je cesarica. — Zločinec! Življenje si za-

padel, ako to storiš! A pravi: Mar mi je moje življenje, vse oblasti ne bodo zadržavale napredka Darwinovega, Spencerjevega, Reclusovega.

Tedaj zabósti jo mora z bodalom v srce, dobro srce, plemenito. Brez glasu pade na tla. Ona pade zadeta od smrtonosnega jekla. Ne pade zavolj kakega osebnega vzroka, pač pa kot zastopnica od Boga postavljene avtoritete ali oblasti. Ni je preganjalo osebno sovraštvo, pač pa sovraštvo do Boga in vse oblasti, katero je Bog postavil na zemlji.

Na tla pade, pa se zopet vzdigne. Zadnji trenutki umirajoče cesarice: kak prizor! Postala je bleda, bolj bleda kakor kdaj poprej — pa čudna poteza njenega plemenitega srca! Ne ozira se po zločincu, ne izraža nevolje, nobene tožbe ni slišati iz ust umirajoče cesarice. Tako blizo najglobokejše propadlosti in zločinstva, kojega je kdaj človeška roka dovršila, glej vzvišeno visokost plemenitega srca!

Molčeč brez tožbe ločila se je od tega sveta, čigar najvišji vrhunec je dosegla, čigar najglobljo žalost in bol je okusila.

Bila je sabota. Materi Božji posvečeni dan. Žalostna vest je prišla v cesarski grad Schönbrunn.

In ta vest vsekala je novo rano, globoko in neozdravljivo, neizrekljivi bol. Venec, ki so ga cesarju zvesti narodi spletli okolu glave k veselemu 50letnemu jubileju, vsahnil je mahoma. Cvetke pale so proč, in le venec poln ostrga trnja ostal je še na glavi mnogoskušnemu cesarju. Tako stoji pred nami dobrotljivi; ne potr, v bridkem bolu uči on narode veliko skrivnost, vstrajnim biti v trpljenju in v izpolnjevanju svojih dolžnosti.

Mi pa, dragi zborovalci, ki vidimo, kako umira srce za srcem, v čigar ljubezni je našel cesar svojo srečo, mi pa hočemo nuditi mu svojo ljubezen, svojo zvestobo in svoja srca v nadomestitev. Bodi mu naša skupna ljubezen tolažilni žarek v noči njegove bolečine.

Mi dvignemo roke in srca k nebesom ter prisegamo zvestobo rekoč:

Vse za dom in za cesarja,
Za cesarja blago, kri!

Župnik Alojzij Kummer.

Šmarini gori.

Kadar gledam iz daljave
na Te mila Šmarina gora,
srce raja, da je v meni
komaj dosti mu prostora.

Ko pa v Tvojem sem naročju,
Te pozabim od veselja;
pri slovesu mi iz duše
k nebu plava gorka želja.

Bog Ti živi stare znanca,
naj Ti novih še nakloni;
saj je vredna Tvoja cerkev,
da slavé jo milijoni!..

Miroselski.

Iz verne.

O starosti in množitvi človeškega rodu.

Iz sv. pisma je razvidno, da znaša starost človeškega rodu okrog 6000 let. Od Adama do Kristusa je bilo 4000 let, ali po računu nekaterih razlagateljev sv. pisma morda nekaj malega več. Od Kristusovega rojstva pa je minulo jedno stoletje manj, kot 2000 let.

Nasprotniki sv. vere, ki radi oporekajo trditvam sv. pisma, dasi ne morejo ovreči ni jednega prav razumetega svetopisemskega izreka, ugovarjajo 5000letni starosti človeškega rodu. Češ, to število je mnogo premajhno, in človeški rod že več kot stotisoč let biva na zemlji, tako menijo. Da bi to svoje mnenje dokazali, trdijo med drugim: človeški rod bi se v 6000 letih iz jednega para ne bil mogel tako namnožiti, da dandanes biva na celej zemlji okrog 1.500.000.000 ljudij.

Kako lahkomišelná in neopravičena je poslednja trditev, o tem se najbolje prepričamo, ako preračunimo, po koliko odstotkov se je moralo človeštvo povprečno množiti, da je narastlo do sedanje množine. Računati pa ne smemo od Adama in Eve do sedanjega časa, ker vemo iz sv. pisma, da je vesoljni potop zopet pokončal vse ljudi, kar jih je takrat že bilo na zemlji razun Noetove družine, ki je štela 8 oseb. Te osmere osebe so bile: Noe in njegova žena in njijini trije sinovi vsak s svojo ženo. Ako računimo od vesoljnega potopa, t. j. od leta 2326 pred Kristusom do leta 1898 po Kristusu, imamo 4224 let. Vprašati moramo: Po koliko odstotkov se je človeštvo povprečno množilo, da je v 4224 letih od 8 oseb narastlo do množine 1.500.000.000 ljudij? ¹⁾ Odgovor na to vprašanje je: Po 0,45%. To pomeni: V kraju, ki šteje 1000 prebivalcev, mora povprečno biti rojenih na leto 4—5 ljudij več, nego jih umrje, ali v kraju z 10.000 prebivalci mora biti povprečno rojenih na leto 45 ljudij več, nego jih umrje.

Tako hitra množitev ni prav nič nemožnega, ker se še dandanes v mnogih krajih ljudje še precej hitreje množe, drugod pa zopet bolj počasno. Verjetno je, da so se v starih časih ljudje splošno še veliko hitreje množili, kot dandanes, dokler je bilo na zemlji še mnogo rodovitnih in neobljudenih krajev; zlasti pa, doklet so ljudje dosegali veliko višjo starost, nego dandanes.

Zanimivo je tudi vprašanje: Kaj bi bilo, ko bi ne bilo vesoljnega potopa; koliko bi bilo že sedaj ljudij na svetu?

¹⁾ Kdor zna z logaritmi računati, prav lahko sam napravi ta račun po formuli: $a_n = ae^n$; $e = 1 + \frac{p}{100}$. Ako vstavimo za $a_n = 1.500.000.000$, za $a = 8$ in za $n = 4224$, dobimo $e = 1,0045$ in $p = 0,45$.

Ko bi se bili ljudje od Adama in Eve do današnjega časa vseskozi povprečno množili po 0,45%, na leto, moralo bi jih sedaj biti na zemlji velikansko število: 726 283,000 000 ²⁾ to je nekako 484krat toliko, kot jih je v resnici. Toliko ljudij bi sedaj zemlja ne mogla prerediti. Ljubljana n. pr. bi imela mesto 30.000 14 $\frac{1}{2}$ milijona prebivalcev.

Seveda bi se ljudje v resnici ne množili tako hitro, ko bi bili že pregosto naseljeni. Če se dandanes človeštvo množi povprečno le po 0,2% na leto, potem se lahko izračuni, da se bo v 346 letih število ljudij podvojilo. Ko se bo pisalo 3000 po Kristusu, bilo bi po tem računu število vseh ljudij na zemlji že blizu 10krat toliko, kot je sedaj.

Prof. dr. Ivan Svetina.

Marija in Pij IX.

Pij IX je bil velik častilec Matere božje. Že v zgodnji mladosti mu je skazala mnogo milosti. Zabljudil se je Mariji, da bode postal duhovnik. V Rimu je stopil v bogoslovnico, bil pa je tako bolehen, da se je resno bal, mu li bode mogoče opravljati duhovske dolžnosti. Predno je prejel subdijakonat, šel je k papežu Piju VII. svojemu sorodniku, in mu tožil o svojem žalostnem položaju. Sveti Oče so mu rekli: „Moj sin, imej zaupanje, moli k presveti Devici in dobro ti pojde“.

Verjel je besedam svetega očeta, prejel subdijakonat in dijakonat, a ni se še izboljšalo njegovo zdravje. Bilo je še osem dni do mašnikovega posvečenja, a hotel je radi bolezní še počakati, šel je zato še enkrat k svetemu Očetu in razodel svojo bojazen. Pij VII so ga v drugič zavrnil: „Moj sin, imej zaupanje, priporoči se vsak dan Devici Mariji. Prični danes devetdnevnicó v čast Materi božji; tudi mi bodemo molili. V tem času ostani v samoti, prejmi mirno mašnikovo posvečenje, beri prvo sveto mašo z veseljem in videl bodeš, da ti pojde dobro.“

Mladi mož je bil popolnoma potolažen. Drogov grede je stopil v cerkev sv. Petra in je molil na grobu prvaka apostelnov. Opravil je v samoti devetdnevnicó, prejel mašnikovo posvečenje in pel prvo sveto mašo. In tedaj so mu po lici rosile solze hvaležnosti in pobožnosti. Odslej je bil zdrav in čil. Zato piše neki njegov životopisec, da ga je Mati božja naredila za mašnika in papeža. Svojo ljubezen in zvestobo Mariji pa je osvedočil zlasti kot škof. Svojo čedo je učil in vnemal za Marijo, pokazal pa je svojo vnetost in navdušenost do nje posebno tedaj, ko je dokazoval in z vso odločnostjo branil njeno brezmadežno spočetje. O tem je neprestano propovedoval in priporočal svojim vernikom v čiščenje Ono, ki je bila brez madeža spočeta.

Ko pa je po vsemogočnosti božji zasedel Petrov stol, pokazal je znova, da je zvest častilec in ljubilec Marijin. Dolgo je na tihem iskreno gojil željo, da bi svetu razglasil brezmadežno Marijino spočetje za versko resnico. Pobožno in ponižno je prosil Boga, da bi ga razsvetlil in vodil v tej važni zadevi. Brezmejno se je razveselil, videč, da ves katoliški svet hrepeni, da se to do tistega časa le pobožno menenje razglasi za versko resnico.

²⁾ To se lahko izračuni po isti formuli: $a_n = ae^n$, ako se postavi $a = 2$, $e = 1,0045$, $n = 4000 + 1898 = 5898$.

Med tem se je razširila revolucija po Italiji in sveti Oče so morali bežati iz lastne dežele, iz Rima v Neapol. V pregnanstvu so še bolj častili Marijo. Sami pravijo: „Sveta Devica je strla s svojimi nogami kači glavo. Ona, ki je vzvišena nad vsemi angeljskimi kori, Ona, ki posreduje med Jezusom Kristom in sveto cerkvijo, polna milosti in ljubkosti, ona je vedno rešila in ščitila kristijane pred sovražnimi napadi. Zaupajmo, da se nas bode tudi sedaj usmilila po svoji nespremenljivi ljubezni, ki napolnjuje njeno materinsko srce. Da, odvrnila bode od nas šibo božje jeze in grozoviti vihar, ki je zvihral v sveto cerkev, in našo žalost bode spremenila v veselje.“ Nato so Pij IX. še ponovili besede sv. Bernarda: „Naše zaupanje temelji na sv. Devici, zakaj nji je Bog dal vsega dobrega v izobilju“. Vzpodbujali so ob enem vse škofe, da svečano opravljajo molitve, prosili so jih, da jim sporočajo, kako napreduje v njih škofijah češčenje brezmadežnega spočetja Marije in kaj želé v tem oziru

Upanje, ki so je sv. Oče imeli do Marije, se je izpolnilo. Upor, radi katerega so morali v pregnanstvo, je potihnil. Pij IX. so se zopet vrnil v Rim 2. julija 1848, dan „Marijinega obiskovanja.“ Tako je Marija pokazala, da je uslišal prošnjo sv. Očetu.

Slednjič se je spolnila Marijinemu papežu srčna želja. Leta 1854 so povabili vse škofe v Rim. Posvetovali so se z njimi in slovesno razglasili brezmadežno spočetje za versko resnico. Najlepši dan njihovega življenja je bil 8. december 1854. Sv. Oče Pij IX. so maševali v cerkvi sv. Petra. Po evangeliju so stopili na papežev prestol. 400 škofov in 80.000 vernikov je bilo prisotnih. Ko so pa oznanili svečano celemu svetu, da je Marija brez madeža spočeta, zaprlo jim je glas, solze veselja so lile po starčkovem licu radi iskrene radosti, da morejo za vselej oznaniti svetu biser Marijin.

Pij IX. so vedno upali v Marijo, in nebeška Devica jim je drago plačevala njihovo zvestobo. — Ta vzgled znamenitega papeža naj nas vzpodbuja, da prisrčno častimo Marijo in trdno zaupamo vanjo.

A. M.

Junakinja ljubezni do bližnjega.

Ne daleč od luke mesta Antwerpen, nasproti izlivu reke Šelde, je počivala mirno osamljena mogočna ladija. Le nerazločno videli so se njeni deli, kajti siva megla je liki gosti tančici pokrivala mesto in pristanišče. Zdelo se je človeku, kakor da bi hotela ta bajna megla nekako milosrčno prikriti grozni prizor, ki se je uprav vršil obrežju nasproti na krovu ladije

Nekam otožno vihralo je v zraku mogočno jadro in oznanjevalo paznim očem prebivalcev pomorskega mesta žalostno dejstvo. Kakor svareče znamenje plapolala je zastava in klicala pretresljivim glasom vsakemu, ki jo je opazil: Ne bližaj se mi. Oj, na ladiji razsajala je nalezljiva bolezen in blede smrt kosila je nesrečne žrtve. Strašna kolera izbruhnila je v vsej svojej grozovitosti na ladiji, na kateri se je nahajalo kakih 200 oseb.

Bilo je to ubogo, zmučeno ljudstvo, ki je iskalo v novem svetu svoje sreče. pa je ne našlo.

Kaka bol je pač stiskala njihova srca, ko so po dolgih mukah in trpljenju zopet gledali tako zaželjeno domačo zemljo, kjer je tekla njihova zibelka — od katere so pa sedaj na tako strašen način ločeni! —

V zaduhlih, jadnih prostorih (kabinah) ladije ležale so nesrečne žrtve strašne bolezni, niti najpotrebnejše postrežbe imajoč. V groznih bolečinah zvišajo se sem in tje, obupno gledajoč smrti v oči, koji bodo kmalu zapadli v plen. Načelnik ladije in njega častniki se sicer trudijo po svojih močeh, da bi zmanjšali bedo in slajšali osodo nesrečnim bolnikom. Toda le jeden zdravnik biva na ladiji, ki pa je že skoro obnemogel od prevelikih dnevnih in nočnih naporov; pred vsim pa manjka ženske pomoči in postrežbe.

Pač so vedeli v mestu, kaj je na ladiji; toda, kakor se le prerado godi na svetu, zadovoljimo se s pomilovanjem iz daljine z neplodnimi tožbami in zdihovanjem

Tu pa vzbudi Bog plemenito žensko srce k onemu junaškemu činu, kateri sicer občudujejo, a posnemajo le malokateri.

Nekega ranega jutra opazil si, kako je stopila skozi vrata ponosne hiše na široke, najbolj živahne ulice neka mlada gospa. Njena zunanost kazala je plemenitost rodu in vzgoje, vender je bila kaj priprosto oblečena. Sivi častljivi starček jemlje na pragu one ponosne hiše od nje slovo. Saj je bila njegov edin iskreno ljubljeni otrok, mlada vdova, ki je po smrti ljubljenega soproga posvetila vse svoje moči ljubezni do bližnjega. Zgodaj vzela ji je Bog tako redko, v največji meri smehljajočo ji zemsko srečo. Mlada, nenavadno ponižnostne postave, bogata na časnem blagu, ljubljena od plemenitega moža, oboževana od svojega očeta, vživala je brezskrbno življenje, dokler ni zadala neusmiljena smrt prvo, globoko rano temu nežnemu srcu. Toda svojo lastno bol zdravila je s sredstvom, koje le malokedo uporabljajo, ki pa svojega blažilnega učinka v življenju nikdar ne odreče. Kjer in kakor je namreč le zamogla, skušala je lajšati bedo in bolečine drugih; zaradi njih pozabila je nase, za nje se je trudila, za nje darovala in žrtvovala.

Komaj je izvedela o žalostni osodi one ladije, že je dozorel v njeni duši sklep, usmiliti se, pomagati zapuščenim bolnikom. Nobeni zemski oziri, je niso mogli pri tem zadrževati. Ne brez bolečin a vender s čutom polnega zaupanja poljubi in blagoslovi stari oče na pragu hiše svojo ljubljeno hčerko. Saj ni drugače mogoče, Bog jo mora čuvati! Odklonivši vsako spremstvo in pomoč, koraka sama s svojim pōtnim kovčegom po ulici velikega mesta. Vsakdo, ki jo sreča, posebno pa siromaki, ki so jo častili kot svojo dobrotnico, pozdravlja jo z odkrito prijaznostjo in spoštovanjem. Vendar nihče ne slutiti, kako težavna in nevarna je pot, katero je plemenita gospa prostovoljno nastopila. Trdnih korakov hiti proti pristanu, kjer jo čaka star pomorščak sedeč v svojem čolnu. S polnim spoštovanjem pozdravi plemenito gospo in ji ponudi žuljavo roko, da bi si jej pri vstopu ne pripetila kaka neprilika. Gospa vsede se na ozko klop, zakrije še krepkeje svoj obraz in da znamenje k odhodu.

Sedaj se upre krepki mož, čoln zdrsi po pe-
nečih se valovih, a kakor da bi se hotel pomisljati,

naj pluje dalje, upre svoje oko češ: „Jeli resnica? Jeli mogoče?“ Mlada gospa je razumela to tiho vprašanje in smehljaje prikimala z glavo.

Le s silo zadrževal je zagoreli brodnik nekaj v svojem srcu, ki ga je tako globoko pretreslo in ganilo. Skrivaj približali so se oguljeni rokavi očem; a kakor da bi hotel samega sebe osrčiti, prime krepko za veslo in čolnič je urno rezal morsko gladino.

Kam plujeta samotna popotnika? — O Bog je-li mogoče? Naravnost proti oni ladiji, kjer kosi neizprosna žena, strašna kuga, drsi lahni čolnič.

Na bregu stoji množica raznih delalcev, ki so opazovali ta skrivnostni odhod in kmalu uganili, zakaj se gre. Njihova sicer tako trda srca kipela so pri tem pogledu navdušenja do blage gospe.

Mi pa si v duhu lahko naslikamo, kaj se je vse godilo na ladiji: veselje ubogih bolnikov, kojim je žrtvovala mlada gospa zdravje in življenje, molitve na ustnicah umirajočih. — ki so se dvigale proti nebu, proseč blagoslova nad to blago srce — pred vsim pa oni globoki mir srca ki je navdajal tega angelja sredi toliko malih in velikih žrtev, sladka zavest plemenitega čina, ki ji je bila že tu v obilno plačilo.

„Več premore jeden blagoslov kakor 1000 kron!“ In kaj je pač zapisal angelj Gospodov v knjigo življenja o njenih delih? Bog jedin ve, kaj je morala vse potrpeti in pretrpeti, da bi služila Njemu, ko je stregla trpečim bratom: On jedin pa je tudi obljubil plačilo tistim, ki so usmiljenega srca, ki jokajo z jokajočimi in se vesele z veselimi. Ako ne pozabi požira vode, ki ga ponudimo žejnemu bratu; ne bode li v svoji ljubezni in pravičnosti neizmerno poplačal one, ki žrtvujejo za trpečega brata svoj život, največji zemski blagor!?

Nili bil tudi On, ki je zvesto čuval nad življenjem one, ki ga je bila zaradi Njega stavila v nevarnost?

Nehala je razsajati grozna bolezen, več ni bilo treba lajšati bolečin, oskrbovati bolnikov, več se niso zagrebali mrtveci v hladni grob morskih valov, zapustiti je zamogla mlada vdova ladijo, na katero ji je bil dovoljen vstop, a ne izstop.

Ponižno in skromno, kakor da je spolnila vsakdanjo dolžnost, je zbrala svoje stvari in se napotila k dragemu očetu, da nadačuje prejšnje življenje.

Isti brodar, isti lahni čolnič prišel je zopet po njo in tako je zopet korakala nekeda dne s kovčegom v roki, po živahnih ulicah proti ponosnemu domačemu poslopju.

Kaj naj še pridenem, dragi čitatelj? — Toliko se je govorilo in se še govori o krščanski ljubezni. Menim, tukaj imamo jasen dokaz, kaj premore prava krščanska ljubezen do trpečih bratov in sester v Gospodu.

Iv. B.

Tri dni iz mojega življenja.

Potopisni spominji iz naše gorenjske in dolenjske domovine.

Motto:

„Beseda sladka domovina,
Ne prideš več mi iz spominja!“
Andr. Praprotnik.

(Dalje.)

Preden v duhu zapustimo Škofjo Loko, naj omenjam še, da je v „Dom in Svet“, letnik 1894.

škofjeloški rojak č. g. Fr. Pokoren, sedaj kurat v Zg. Besnici, o „Loki“ napisal v 16. odstavkih toliko zanimivega, natančnega in temeljitega, da nikomur ne bo žal, kedor skuša dobiti v roke ta spis, in kogar sploh miče spoznati zgodovino naše domovine, osobito pa še imenovanega mesta.

Od Škofje Loke do železnične postaje je skoraj pičle pol ure. Bog zna, ali so se Ločani svojedobno premalo zanimali za to, da bi bila železnica bolj pri-maknjena mestu, ali pa razmere niso dopuščale tega; — toliko je gotovo, da taka oddaljenost ni pri-ročna in v nikako korist niti Škofji Loki, niti pre-bivalstvu iz Seljske in Poljanske doline. Preden se je pričela graditi gorenjska (cesarjevič Rudolfova) želez-nica, se je celo enkrat govorilo, da se bo Škofje Loke popolnoma ognila. Nameravali so jo baje graditi po levem bregu Save, in približati se ž njo Tržiču. Do tam gori je trasiranje baje tudi dobro kazalo; ali na-daljevanju po glavni gorenjski dolini od tam naprej stavile so se baje tolike zapreke, lede izpeljave, da se je morala graditi železnica po sedanji progii. —

„Največ sveta otrokom sliši Slave“, pel je rajni dr. Prešeren; — za njim bi pa zamogli reči: najlepši del sveta rodovom sliši Slave. Kdor tega ne veruje, pride naj na škofjeloški kolodvor kak vedri solnčni dan, naj si bode že katerikoli se hoče letni čas. Predmetov za ogledovanje in za zanimanje se vido-željnemu očesu tu pač ne zmanjka kmalo. Zapadna stran kaže razgled na Škofjo Loko, za njo vzdiguje se zeleni strmi Lednik z vhodoma v Seliško in Po-ljansko dolino; — naprej sem je Križna gora in v njenem podnožju starodavna Marijina cerkev v Ce-rengrobu. Še naprej tja proti severni strani vidi se slavnoznana Št. Jožska gora s cerkvijo enakega imena. Še naprej proti Kranju je Šmarjetna Gora, vrh katere medlijo žalni ostanki cerkve sv. Marjete, pač nečastni dokaz verske mlačnosti naše takozvane „razsvitljene dobe“. Človek bi dejal: spredniki so z neizmernimi trudi zidali cerkve po visokih gorah, kar občudujejo zlasti ptujci, ki pridejo ogledovat naše kraje; — sedajniki pa puščajo, da razpadajo v razvaline. Ni sicer mnogo dokazov za to v naši domovini Kranjski, žalostno pa je vendar, da nismo brez njih. — Ozrmo se proti severu. Tu se razprostira obširno rodovitno Soriško polje, onkraj Save pa okolica Kranj-skega mesta, njej se pridružuje št. jurski, — cer-kljanski — smleški rodovitni svet; v ozadju pa Grin-tovec in njegovi golo glavi vrhovi kot divje-roman-tični mejniki koroško štajerski. — Na južni strani se vzdigujejo zeleno obraščeni vrhovi, za katerimi se skrivajo takozvani „Loški hribi“. Čč. gg. duhovniki, ki so kedaj službovali v Škofji Loki, jih pač bolje poznajo, kakor tisti, ki radi zabavljajo čez „kapelane“ in sploh čez duhovnike, da nimajo nič dela. Na primer: en obhajilni pot v zimskem času v te hribe bi takim za vselej zavezal jezik in zobe. — Naprej doli nad Soro se na tej strani vzdiguje strmi Osolnik s cer-kvijo sv. Mohora in Fortunata na vrhu. Pripovedka ljudska za gotovo trdi, da je ondi maševal sv. Mohor. — Proti vshodu nas prijazno pozdravlja dvovrhna Šmarina gora in druge višave. Z eno besedo: res pravi dušni vžitek je, nahajati se zlasti kako zgodnje poletno jutro na tej postaji, ko se oglasijo po celem širnej okolici neštevilni zvonovi v Marijin juterni pozdrav! —

Kmalu po 5. uri je prisopihal hlaçon od Kranja, sprejel nas, in odpeljal proti Ljubljani. Na tem potu

se nam najpred kažejo k desni roki župnijska vas in cerkev Retéče; kmalu naprej tam konec Ozolnikovega podnožja na zmerni višini nova župna cerkev soriška, še naprej pa, preden dospemo na postajo Medvod, ugledamo grad Goričanje, letovišče mil. gg knežškofov ljubljanskih. Naj posnamem tu kar je uprav moja malenkost napisala l. 1856. v „Novicah“; kajti tistih, ki so takrat brali omenjeni časnik, zdaj že mnogo več ne živi, sedanji rod pa morebiti venderle tudi rad kaj o tem izvé. Takrat sem dejal: „Goričanski grad stoji kaj ljubeznivo konec (medvodskega) polja. Da je grajska okolica res lepa, bralcem že to svedočiti zamore, ker je imel na starem goričanskem gradu, ki je stal na visokem homcu zadaj sedajnemu in od katerega so še razvaline videti, leta 972 prvi vojvoda kranjske zemlje, Kuno, svoj sedež. Poznejši poveljniki so bili do okoli leta 1261. gospodje goričanski, od katerih je grajščina ohranila ime še do sedanjih časov, dasiravno so jo imeli pozneje okoli leta 1350 do 1380 v lasti grofje šternberški in ortenburški. Po smrti ortenburških grofov je prišla okoli l. 1420. celjskim grofom v last in po njih smrti naši avstrijski vladarski rodovini. Leta 1461. pa jo je izročil cesar Miroslav ljubljanskim škofom, v katerih posestvu je od tistih dob ostala. Leta 1613. je vdarila strela v poprejšni grad, da je ves pogorel in razpadel v razvaline. Ko pa je l. 1631 na škofijski ljubljanski prestol bil posajen Oton Miroslav grof Buchheimski, je dal sozidati lepi novi grad na sedanjem mestu, vender pa mu pustil staro ime morebiti za to, ker se je večji del ves pripravn kamen starega gradu pri zidanju novega porabil. Dodelal pa vendar ni omenjeni škof gradu; — ali ga je prehitela smrt, ali so ga zadržavale druge okoliščine, se ne vé; to pa je gotovo, da še le njegov naslednik Jožef grof Rabbata je to delo dovršil. Bil je ta grad nekedar silno velik; pripoveduje se celo, da je imel toliko oken, kolikor je v letu dnij in vrat, kolikor je v letu tednov in dr. (Valvazorjeva XI. knjiga str. 192. nam kaže goričanski grad v njegovi prejšnji podobi.) L. 1830 je bil pod tedanjim knežškofom mil. g. Anton Alojzij Wolfom ob popravljanju zdatno zmanjšan in postavljen v obliko, kakor jo ima še dandanes. Kakor je videti iz slike, je imela takrat grajska kapela tudi zvonik, ki je bil ob predelovanju podrt. Bivanje o polletnem času na Goričanah je bilo zlasti rajnemu slav. knežškofu mil. g. Ant. Al. Wolfu posebno priljubljeno.

Nadučitelj Josip Levičnik.

(Dalje prihodnjič.)

Razgled po svetu.

Kako grozno so umorili katoliškega mašnika, Čeha Horkega. V vasi Velike Pavlovice pri Brnu se je prvi dan letošnjega leta zgodil tako grozovit zločin, da mu ga ni z lepa para. Ondotnega duhovnega pomočnika, ki je bil sicer priljubljen, so ubili, ko se je bil šel sprehajati. Stvar se je takole dogodila: Duhovni pomočnik Francišek Horký je imel navado hoditi na sprehod proti vasi Zajec. Navadno je hodil do takozvanega novega križa, ki je četrta ure od vasi oddaljen. Tam je opravil kratko molitvico in se potem vrnil domov. Tudi l. januarija t. l. je šel proti novemu križu. Pa ni še prišel do križa, ko so ga neznan lopovi napadli in s sekuro razsekali. 12 ran so

mu zadali. Največja rana na desnem sencu je 8 cm dolga in 2 cm široka. Možgani so gledali iz rane, deloma so bili pa raztreseni po obleki. Razven te največje rane je vdobil še več drugih na glavo in v obraz. Zgodilo se je to nekoliko pred polu šesto uro zvečer v mraku. Ob šestih pa so ga že našli blizu vasi Male Stajovice, ki so tri četrta ure oddaljene od Vel. Pavlovic. Najbrže so ga morilci prenesli tje, da bi sum letel na Male Stajovice. Tu je bil še pri življenju. In zadnje moči si je povzel, da bi potrkal na vrata neke kočé. Toda njeni prebivalci, misleči, da je kak berač, mu niso odprli. Nesrečnež je zdihovaje klical, a kočarji ga niso umeli. Zdjaj prihiti sosed in vpraša, kdo da je. „Jaz sem, kapelan iz Vel. Pavlovic“. „Kako ste pa sem prišli?“ — „Fantje so me potrkali“. Hitro so ga prenesli v gostilno in od tu v župnišče. Tu je pomilovanja vredni, goreči in pobožni gospod izdihnil svojo dušo.

Tako je bilo duhovnikovo plačilo. Sploh hudobni svet sumniči, sovraži, psuje, preganja duhovnika in — celo umoriti ga — se ne vstraši.

Kdo je vzrok? Večinoma brezversko in vsled tega nečloveško časopisje, koje se poteguje za brezbožnike; a Kristusovega namestnika sme brez bojazni in kazni blatiti; zoper njega sme ščuvati. Posledice temu so jasne. Tu je bila posledica umor. Le tako naprej!

Duhovniki naj se pa vesele tega počenjanja hudobnega časopisja, saj to je dokaz, da so res namestniki Kristusovi, kajti ko bi bili iz sveta, bi jih svet ljubil, ker pa niso iz sveta, jih pa sovraži; toda Kristusa so preje sovražili in učenec ni nad učenika.

Kapelan Josip Plantarič.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva!

Nameni za mesec februarij 1899.

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Duhovni pastirji.

Stari paganski modrijani so veliko premišljali o tem, kako bi se morala urediti država, da bi svoji nalogi popolnoma zadostila in osrečiti mogla ljudi, kolikor je na svetu mogoče. Recimo, da bi prišlo jednemu izmed njih, n. pr. Platonu, ki je o tem spisal knjigo, na misel, da naj se določi ne le za vsako mesto, temveč za vsako vas človek, čegar je duna naloga naj bi bila, da dobro dela. Ta naj bi bil najstrožje dolžan, da je služabnik vseh ljudij, čegar ves življenski namen naj bi bil ta, da leči pred vsim dušne bolečine, ob jednem pa ne bi imel zanemarjati telesnih ran. Naročilo naj bi se jednemu človeku, da poučuje nevedne, tolaži žalostne, mlačne vsodbuja, grešečim odpušča, sovražnike mej seboj spravlja, potrte osrčuje, umirajočim zaslaja smrt; — kako bi svet občudoval tak načrt! Ob jednem pa bi ne smatral te lepe misli nihče za kaj družega, kakor ljubeznive sanje, ki se ne morejo uresničiti nikoli.

Česar ni iznašel noben državnik in česar bi ne mogel nikoli uresničiti, to je izvršila učlovečena modrost, Sin Božji, odrešenik sveta, — po svojem duhovništvu. On sam, čegar vse življenje je delilo dobrote, je mogel biti le na jednem kraju in je mogel občevati le z malokaterimi. Našel pa je v

svoji srčni ljubezni sredstvo, da se je takorekoč razmnožil. „Kakor je Oče mene poslal,“ je govoril po vstajenju svojim apostolom, „tako jaz vas pošljem.“ (Iv. 20. 21.) Hotel je s tem reči: „Jaz sem svojo nalogo na zemlji izvršil; izšel sem od Očeta in prišel na svet: sedaj zapuščam zopet svet, da grem k Očetu. Toda v ljubezni svojega srca sem našel sredstvo, da nadaljujem svoje poslanstvo: Pojdite vi mesto mene k vsem narodom vseh krajev in časov, poučujte, krščujte in delite jim milost nebeško. Kakor je solnce visoko na nebu nad zemljo in se zdi, da je daleč od nje, a ji je vendar blizu s svojimi žarki, — tako bodem tudi jaz, akoravno grem v nebo, ostal v bližini sveta. Blizu bom tem načinom, da bodem razposlal po zemlji vas in po vas neštevilne trupe duhovnikov in prav toliko blagonosnih žarkov svoje ljubezni.“ Za apostoli in njihovimi nasledniki, škofi, velja ta beseda pred vsem duhovnim pastirjem po občinah, kateri po posebni cerkveni oblasti opravljajo svojo službo in pasejo del Kristove črede. Kakor je v žarku del solnčnega blešča, tako je v vsakem izmed njih del dostojanstva Kristovega, čegar namestniki so napram vernikom. In kakor nosi vsak žarek ne le nekaj svetlobe, temveč tudi nekaj solnčne toplote, tako je dal tudi Bog v srce vsakega izmed njih iskro ljubezni, ki gori v srcu dobrega pastirja do vseh njegovih ovčic.

Koliko se imamo zahvaliti mi vsi tej ljubezni! Sicer ne mislimo veliko tega, ker smo se že privadili vsakdanjim dobrotam. Toda kje bi dobili brez te ljubezni onih velikih dobrin, katere imamo, resnico in nadnaravno življenje? —

Neki neveren učenjak opisuje z lepimi besedami modrost, katero ima v krščanstvu že majhen otrok. Pravi: „Ako vprašate kristjana, odkod izhaja človeški rod, — on ve; kam gre, on ve; kako gre, — on ve. Ako vprašate majhnega otroka, ki ni nikoli premišljeval, čemu je na svetu, in kaj bode po smrti iz njega, — odgovoril vam bode. Vprašanje o začetku sveta in o jedinstvi človeškega rodu, o človekovem namenu na tem in na onem svetu, o razmerju med Bogom in človekom, o dolžnostih človeka do njegovih bližnjih, o človeških pravicah nasproti stvarstvu, — ničesa mu ni neznanega.“ Kje se je otrok vsega tega naučil? — Od svojega dušnega pastirja, ki se peča z njim z neumorno potrpežljivostjo, ki je postal takorekoč sam zopet otrok, da seznanj vzvišene verske resnice z otroškim razumom.

In kako nedosežno visoko nad nami, tako visoko, kakor zvezde, katerih ne more doseči nikdo, ali v kako neodgledni globini, v katero ne more prodreti nihče, bi bila za nas marsikatera milost, ako bi je ne priklical z nebes duhovnik s svojo mogočno besedo in je ne dosegel iz njene zakladnice Jezusovega srca! Kdo bi vlival v naše dušne rane olja in vina pokore, da se zacelijo, in kdo bi nas zopet osrčil s pravno besedo? Kdo bi dajal stradajoči duši življenjskega kruha? Kdo bi dajal bolniku na smrtni postelji tolažil sv. zakramentov, delalcu po dolgem trudapolnem tednu novo življenjsko moč, ubožcu krepke tolažbe v upu na boljšo večnost, ako ne tista beseda božja, koja mora oznanovati župnik po predpisih tridentinskega cerkvenega zbora. Kako žalostno bi bilo često življenje, kako obupno trpljenje, kako temna in mračna še-le smrtna ura! Ko nam ugasne oko, in nas vse

zapusti, in ko se zdi že ves svet kakor meglena podoba, ki izginja pred zarjo večnega dneva, kako nam je tedaj dobro, ako vemo, da ostane jeden pri nas v smrtni grozi, — prav tisti ostane, ki nas je sprejel v imenu cerkve ob našem rojstvu in nam podaja roko sedaj, ko stopamo v drug svet!

(Konec prihodnjic.)

b) Posebni nameni:

10.) **Sv. Šelastika.** Benediktinski red. Več redovnih prednic in njihove občine. Ženska učiteljska in vzgojevališča.

11.) **Sedem sv. ustanovnikov servitskega reda.** Tolažba in pomoč hudo skušanim družinam pri žalostni Materi božji. Red servitov.

12.) **Sv. Modest.** Krščanska skromnost. Sprava za grehe ob pustnem času.

13.) **Sv. Katarina Riška.** Nedorčnost v nevarnosti. Pospesevalci »motivnega apostoljstva«. Bolne redovnice.

14.) **Sv. Valent.** Vazne zadeve nemških katolčanov v Braziliji. Nesrečni družinski očetje. Denarne in kupčijske zadeve.

15. **Popelajna sredo. Sv. Favstal.** Postni pridigarji. Spreobrnjenje grešnikov. Da bi bil častitlj. Klavdij de la Columbiere pristet med blažence. († 15. febr. 1682.)

16.) **Sv. Gregorij X., papež.** Sv. oče. Rim in Italija. Povraitev Grčije in Rusije h katoliški cerkvi. Pomoči potrebne župnje.

Drobne novice.

Skrivnostne zemeljske moči pri nas še niso ukročene. Mal potres se je namreč čutil sredo 18. t. m. 10 minut pred 10tými zvečer v Ljubljani. In tudi na deželi okrog so ga zaznali. Če se primerja z zadnječasnimi sunki in številkah, pristuje mu gledé moči, kot najrablejšemu številka 1 — onemu z dné 5. februarja 1898 številka 2; potresu dne 17. aprila 1898 pa številka 4. — Dobro 3 dni pozneje, 22. t. m. nedeljo jutro, je bil močen potres na Peloponezu v grški zemlji. Razdejani ste tam skoraj popolnoma 2 vasi. — Ob teh strašanskih, s cela nam nepojasnjenih podzemskih silah miruje človeška pamet. Menda jih v svoji omejenosti tudi nikdar pročila ne bo. Šibe potresa — reši nas o Gospod!

Umor. Nad Krko na Dolenskem sta 9 t. m. umorila 2 cigana kmeta Martina Novljana. Umorjenec, ki je bil hválen mož, je zapustil udovo s sedmerimi otroki. Umor se je izvršil pri belem dnevu ob 3. popoldne. V tej ciganski družbi je bila tudi ženska, oborožena kot možaka z nožmi in s puško. Nekaj teh ciganov je pozaprtih v Zatičini. Eden njih je imel črevlje brez podplatov — le samo s kosmato kožo spodaj, da se sled ne pozna in hod ne sliši.

Tatvina. V Selicah pri Železnikih pa so tatovi ulomili po noči od 10. na 11. t. m. v prodajalno občeupoštovanega g. Fr. Šliber. Ukradli so blizo 250 gld. denarja. Ne samo dušnega življenja in dušnega blaga — rojaki pazite čuvajte se, zapirajte pred tako zavrženim ljudstvom.

Listek za raznoterosti.

Premil. gosp. knežkof dr. Anton Bonaventura Jeglič se je povrnil z Dunaja, kjer se je mudil nekaj dnij. Presvetli cesar ga je ponedeljek 30. januarja prav milostno in prijazno vsprejel. Na povratku je obiskal premil. sekovskega knežškofa v Gradcu. — Današnji dan izide tudi knežškofov pastirski postni list. „O človekovem namenu“ bode govoril v 5. oddelkih. „Danica“ Vam ga donese tako, da bo kolikor mogoče nerazkosan.